

Een kaart met een geschreven tekst in Esperanto

Bij een kaart met een postzegel op de beeldzijde, loont het altijd de moeite ook kennis te nemen van de adreszijde. Op de adreszijde staat een tekst in een vreemde taal. De kaart is waarschijnlijk verstuurd vanuit de provincie Zeeland, gezien het onderwerp van de kaart en het groottrond treinstempel BREDA-VLISSINGEN van 24 juli 1911.

De kaart is verstuurd: Al S^{ro} ¹ Désiré Coste
194 Boulevard de Charonne
Paris
France

Op de plaats van het postzegelvak is een sluitzegeltje in de vorm van een zegellak met een sierlijke V. Zeer waarschijnlijk is de V een verwijzing van de achternaam van J.C. van Valkenburg. Meer informatie over deze persoon te vinden in het adresboek van Schiedam uit 1917, waar zijn naam voorkomt in de paragraaf Vereenigingen van Wetenschap en Kunst bij de:

Schiedamsche Roomsche-Katholieke Esperantisten-Vereeniging
„Ni laboru kaj esperu”.²

¹ Al Sro = Al signoro = aan de heer

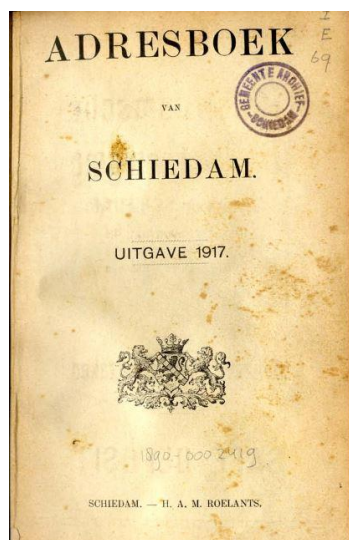
Afdeeling van den Nederl. Roomsch-Katholieken Esperantisten-Bond
„Nederlanda Katoliko”

J. C. van Valkenburg, Voorz. | J.M.A. van Lochem Penn.

F. J.M. Marvee, 1e Secr. | Th.W.S. Näring, Lid.

H.J. Geeratz, 2e Secr. | H. Rijken, Lid.

Leider der Coursussen in Esperanto: F. J. M. Marvee.

Mogelijk betreft het hier Johannes Cornelis van Valkenburg die op 6 september 1916 in Rotterdam huwt met Catharina Jeannette Henriette Stubenrouch, geboren in Breda. Hij is dan 32 jaar, geboren te Amsterdam en zijn beroep is koopman in machinerieën (een andere bron noemt machinetekenaar als beroep). Hij woont in Vlaardingen en zij woont in Rotterdam; ze is 26 jaar en zonder beroep. Johannes Cornelis van Valkenburg is geboren op 21 oktober 1883 in Amsterdam en zijn godsdienst R.Cath. Zijn vader is van beroep werktuigkundige. Een feit klopt echter niet, op de kaart van 24 juli 1911 noemt hij als zijn leeftijd 29 jaar, terwijl hij volgens de registers op die datum 27 jaar is. Heeft hij zich ouder willen voordoen aan de geadresseerde? Uit het bovenstaande blijkt dat de gebruikte taal op de kaart Esperanto is. Een oudere ook veel gebruikte kunsttaal in Nederland is Volapük³.

Tekst correspondentie afzender

Moŝto samideano.

Mi estis bone riĉuante viaju belagi kartojn. Vi demandas min mion aĝon kaj mion profesion. Mi estas du dek naŭ jaro, kaj mi estas inspec.. toro de la kanaladministra.. cio Nederlanda. Mion profesio estas mehanikisto, kaj mi estas du jaron muntisto de

Weledele geestverwant

Ik was goed verrijkend ? {met} jouw prachtige kaarten. Je vraagt mij {naar} mijn leeftijd en mijn beroep. Ik ben 29 jaar, en ik ben inspec.. teur van de Nederlandsche kanaaladministra.. tie. Mijn beroep is mechanicus, en ik ben twee jaar monteur van

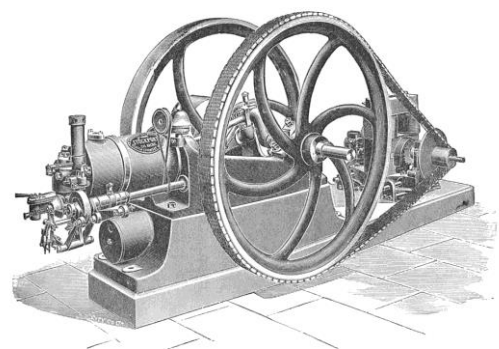
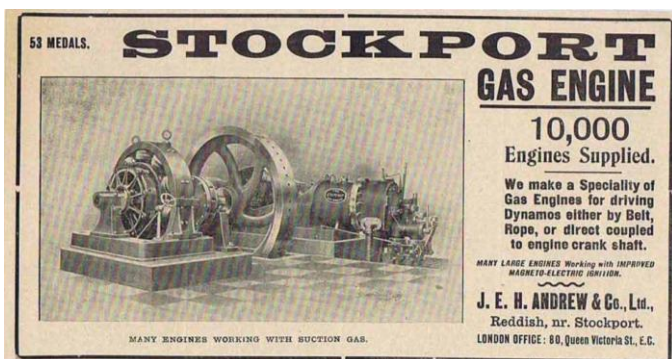
² Laten we werken en hopen

³ Tien bekende kunsttalen (chronologisch) zijn: de talen van Leibniz en Wilkins, het Solresol, Volapük, Esperanto, Ido, Bliss Symbolics, Lojban, Dothraki en Spokaans.

la motoroj ŝuggasoj „Stockport”
Tiu ĉi karto vi montras farmi..
stoj kaj farmistinoj en la
preĝejo. Ricevu mion salutaj
J.C. van Valkenburg

de zuiggasmotoren „Stockport”.
Deze kaart laat je boeren en
boerinnen zien in de
kerk. Ontvang mijn groeten
J.C. van Valkenburg

Met behulp van een woordenboek en Google translate is de Esperanto-tekst naar het Nederlands vertaald. Het is goed gelukt de aard van de boodschap vast te stellen, maar of het geheel correct is vertaald, is niet zeker. Farmistoj, letterlijk pachters, is vertaald met boeren. Volgens een advertentie van de Stockport Gas Engine is ŝuggasoj zeer waarschijnlijk afgeleid van het Engelse suction gas. Dit woord komt niet voor in het woordenboek⁴. Voorzetsels mogen in het Esperanto worden weggelaten als dat kan. Ik heb voor de duidelijkheid in het Nederlands enkele toegevoegd tussen { }.

Van de geadresseerde is niets te vinden, alleen het adres geeft aan dat zij in een buurt in Parijs woonde, die in 1890 bekend stond als een van de hoofdkwartieren der arbeidersbevolking in de oostzijde van Parijs. Als de kaarten van deze boulevard representatief zijn, lijkt het vooral een gemengde wijk te zijn.

Metrostation Bagnoleet aan de Boulevard de Charonne

Uitgever

De Nederlandse kaart is uitgegeven door F.B. den Boer in Middelburg. De titel is: "Interieur Kerk Zuid-Beveland." Het nummer van de kaart is 6. Het is een onderdeel van een grote serie. Het

⁴ A.G.J. van Straaten, 1933. Esperanto-woordenboek. W.J. Thieme & Cie, Zutphen.554 p.

interieur is van de kerk van 's-Heer Arendskerke. De kerk heeft een overhuifde herenbank uit 1650 en één in dezelfde stijl, gedateerd 1739.

Bijlagen

Enkele regels van Esperanto

Het zelfstandige naamwoord eindigt op o : karto = kaart, bildkarto = prentbriefkaart

Bij meervoud eindigt het woord op oj : kartoj = kaarten.

Het bijvoeglijk naamwoord eindigt op a : Nederlanda = Nederlands(ch)

Het werkwoord tegenwoordige tijd eindigt op -as : estas = ben, is.

Het werkwoord verleden tijd eindigt op -is : estis = was.

Voegwoorden, kaj = en.

Persoonlijke voornaamwoorden, mi = ik, vi = jij

Telwoorden, 1 = unu, 2 = du, 3 = tri, 4 = kvar, 5 = kvin, 6 = ses, 7 = sep, 8 = ok, 9 = naŭ, 10 = dek, 11 = dek unu, 20 = dudek. du dek naŭ = 29.

De uitgang -isto duidt op een beroep.

De uitgang -ino duidt op een vrouw.

Vervolg Nieuwsberichten. Nieuwe Vlaardingsche Courant.

VLAARDINGEN, 22 September 1915.

Esperanto.

Zondag had te Schiedam een Esperanto-propagandadag plaats, waarmee gepaard ging een tentoonstelling op het gebied van deze wereldtaal, die hare beoefenaars in alle landen der wereld heeft, waardoor het mogelijk is dat correspondentie gevoerd wordt door middel van het Esperanto, door menschen van allerlei talen.

Deze tentoonstelling leverde daarvan het bewijs, ze was druk bezocht.

Op de tafels lagen een ontelbaar aantal maanden- en weekbladen, die in het Esperanto verschijnen. De vereening tot bevordering van het vreemdelinge- en verkeer in Nederland gaf voor eenige jaren een in Esperanto geschreven nummer van „Holland Express“ uit.

Een te Tokio verschijnend maandblad en een Chineesch tijdschrift ontbraken niet in de collectie. Een enkele blik in een Japansch of Chineesch tijdschrift, waar naast de Esperantotekst de vertaling in de Japansche en Chineesche talen voorkomt, stemt iemand reeds dankbaar ten opzichte van dr. Zamenhoff, dat hij ons op zoo eenvoudige wijze in staat stelt met de bewoners van die landen te correspondeeren en te converseeren.

Belangrijk is de collectie van ruim 400 briefkaarten (hier gedeeltelijk aanwezig) uit alle landen der wereld bijgebracht door den secretaris van de Nederlandsche Esperantistenvereening, den heer H. B. v. Zwet.

Verschillende bekende firma's maakten reeds gebruik van het Esperanto om hun prijscouranten en hun reclameplaten in die taal te doen drukken.

Verder zijn op de tentoonstelling nog tal van leer- lees- en kerkboeken geexposeerd. Zelfs ontbreekt een huwelijksaankondiging in de wereldhulptaal niet.

's Avonds had een propaganda-vergadering plaats waarin de heer J. C. van Valkenburg van hier eene lezing hield over de beteekenis van Esperanto. De zaal was goed bezet en de lezing werd met belangstelling gevolgd.